

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Agnieszka Żywicka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa K. S.
przeciwko Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Z. o zapłatę
odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie ze stanowiska,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 lutego 2024 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy
z dnia 6 października 2021 r., sygn. akt VII Pa 52/21,

- 1. oddala skargę kasacyjną**
- 2. nie obciąża Powódki kosztami zastępstwa procesowego
strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

Zbigniew Korzeniowski Jarosław Sobutka Agnieszka Żywicka

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 października 2021 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy w sprawie z powództwa K. S. przeciwko Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Z. o zapłatę odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie ze stanowiska na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną od wyroku Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich z dnia 26 marca 2021 r. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II, w ten sposób, że powództwo oddalił (pkt I), zmienił zaskarżony wyrok w punkcie III, w ten sposób, że zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II), uchylił pkt IV oraz V zaskarżonego wyroku (pkt III), zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym (pkt IV).

Wcześniej wskazanym wyżej wyrokiem z 26 marca 2021 r. Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich umorzył postępowanie w zakresie w jakim powódka cofnęła ze skutkiem prawnym pozew (pkt I), zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki 39.600,00 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie ze stanowiska wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od 3 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty (pkt II), zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III), nie obciążył strony pozwanej kosztami sądowymi w sprawie (pkt IV), wyrokowi w punkcie II do kwoty 13.200,00 zł nadał rygor natychmiastowej wykonalności (pkt V).

Sąd Rejonowy dokonał następujących ustaleń faktycznych w sprawie. Pismem z 30 listopada 2017 r. Starosta Z. powołał powódkę K. S. z dniem 2 grudnia 2017 r. na okres do 1 grudnia 2022 r. na stanowisko Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z. Obowiązki pracownicze powódka wykonywała faktycznie nieprzerwanie od 11 września 2000 r. na podstawie kolejnych, terminowych aktów powołania wydawanych przez uprawniony organ. Miesięczne wynagrodzenie za pracę powódki poczynwszy od 1 sierpnia 2020 r. odpowiadało kwocie 13.200 zł brutto i składało się z: wynagrodzenia zasadniczego wysokości 6.000 zł, dodatku stażowego w wysokości 1.800 zł, dodatku funkcyjnego w wysokości 2.700 zł, dodatku terenowego w wysokości 1.500 zł, premii regulaminowej w wysokości 1.200 zł.

Poczynwszy od 7 lipca 2020 r. powódka ze względu na doznany rozstrój zdrowia korzystała nieprzerwanie ze zwolnień lekarskich i tym samym nie świadczyła

pracy na rzecz strony pozwanej. Powódka korzystała ze zwolnień lekarskich do dnia 4 stycznia 2021 r.

Pismem z 14 października 2020 r., działając w oparciu o art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 59 ze zm.), [...] Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w W. zwrócił się do Wojewody [...] z wnioskiem o wyrażenie opinii w sprawie planowanego odwołania powódki ze stanowiska Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z.

W piśmie tym [...] Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w W. wskazał, że przyczyną odwołania powódki jest jej długotrwała absencja w pracy spowodowana chorobą, zaburzającą prawidłowe funkcjonowanie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Z.

Pismo to zostało doręczone adresatowi za pośrednictwem poczty 19 października 2020 r. Powołane jak wyżej pismo zaopatrzone w odrębną adnotację Wojewody [...] o treści „zgoda natychmiast” wpłynęło pocztą elektroniczną do Sekretariatu Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w W. w dniu 20 października 2020 r.

Pismem z 21 października 2020 r., doręczonym powódce drogą pocztową w dniu 26 października 2020 r., [...] Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w W. złożył powódce oświadczenie, w którym wskazał, że działając na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 59 ze zm.) odwołuje powódkę ze stanowiska Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z.

W przedmiotowym piśmie [...] Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w W. dodatkowo podniósł, że odwołanie ze stanowiska następuje z chwilą doręczenia niniejszego pisma, a nadto pouczył powódkę, iż rozwiązanie stosunku pracy w następstwie odwołania następuje z końcem trzeciego miesiąca kalendarzowego po upływie okresu usprawiedliwionej nieobecności w pracy, chyba że zajdą okoliczności określone w art. 53 § 1 i 2 k.p. w związku z art. 72 § 1 k.p.

W okresie wyżej wskazanej absencji chorobowej powódki jej dotychczasowe, kierownicze obowiązki pracownicze przejął w całości zastępca powódki - długoletni,

doświadczony pracownik strony pozwanej A. M., który dodatkowo realizował czynności, zadania przypisane do jego stanowiska pracy.

W tym czasie Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Z. realizowała swoje zadania ustawowe i funkcjonowała prawidłowo, choć odbywało się to dużym, znacznie zwiększonym nakładem pracy zatrudnionych w tej instytucji pracowników, co niewątpliwie było także związane z panującą wówczas pandemią wirusa SARS CoV-2.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w całości.

Sąd Rejonowy uznał, że powódka była zatrudniona w pozwanym zakładzie pracy na podstawie powołania (art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej), zaś pismem z dnia 21 października 2020 r., doręczonym powódce drogą pocztową 26 października 2020 r., [...] Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w W. złożył powódce oświadczenie, w którym wskazał, że działając na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej odwołuje powódkę z zachowaniem okresu wypowiedzenia ze stanowiska Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z.

W świetle powyższego Sąd pierwszej instancji podzielił argumentację powódki, iż odwołanie jej z zajmowanego stanowiska pracy nastąpiło z uchybieniem formalnym w postaci braku wskazania w pisemnym oświadczeniu organu odwołującego z 21 października 2020 r. przyczyny uzasadniającej rozwiązanie łączącego strony stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania.

Podstawowa wykładnia językowa przywołanego przepisu art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i jednoznaczne, niebudzące wątpliwości interpretacyjnych brzmienie tego przepisu prowadzi do konstatacji, że ustawodawca przewidział, iż państwowy powiatowy inspektor sanitarny może być odwołany w każdym czasie przez państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, ale tylko wtedy, gdy przemawia za tym interes służby, w szczególności jeżeli działalność tego państwowego inspektora sanitarnego lub podległej mu jednostki może zagrozić prawidłowemu wykonywaniu zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w szczególności naruszyć bezpieczeństwo sanitarne na obszarze właściwości tego państwowego inspektora sanitarnego.

Skuteczne i zgodne z prawem odwołanie w każdym czasie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego racjonalnie działający ustawodawca uzależnił zatem od zaistnienia powołanej jak wyżej przyczyny, przesłanki w postaci interesu służby, której szczególny, przykładowy aspekt, charakter wskazał w brzmieniu przepisu art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zatem Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w W. odwołując powódkę pismem z dnia 21 października 2020 r. ze stanowiska Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z. miał obowiązek prawny wskazania przyczyny odwołania ze stanowiska równoznacznego z wypowiedzeniem łączącego strony stosunku pracy, a w szczególności wskazania jakie to okoliczności zadecydowały, że zdaniem organu odwołującego przemawia za tym interes służby w rozumieniu art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Odwołany pracownik powinien bowiem mieć wiedzę odnośnie faktów, które uzasadniały dokonanie takiej czynności przez uprawniony organ i w tym kontekście posiadać możliwość oceny, zweryfikowania swojej decyzji w zakresie poddania tej czynności kontroli prawnej na drodze sądowej przez zgłoszenie stosownego powództwa.

Również tylko taka interpretacja analizowanej normy prawnej pozwala zdaniem Sądu pierwszej instancji na merytoryczną kontrolę czynności prawnej w tym zakresie przez pryzmat przesłanki interesu służby przewidzianej w powołanej jak wyżej regulacji ustawowej.

Z tych też względów Sąd Rejonowy stanął w rozpatrywanej sprawie na stanowisku, że Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w W. miał obowiązek prawny wskazać w piśmie odwołującym powódkę z zajmowanego stanowiska pracy przyczynę uzasadniającą podjęcie takiej decyzji, która to przyczyna, przesłanka, kwalifikowana jako interes służby, powinna być znana powódce najpóźniej z chwilą złożenia oświadczenia w tym przedmiocie.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji, ma także rację powódka, że późniejsze powoływanie się na motywy odwołania jej ze stanowiska, w szczególności dopiero w toku prowadzonego w tej sprawie postępowania sądowego, nie może konwalidować, tak zaistniałego uchybienia formalnoprawnego.

Zauważył też, iż przepis art. 11 ust. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, na który powołano się w piśmie z 21 października 2020 r. odwołującym powódkę ze stanowiska, jest jedynie przepisem o charakterze kompetencyjnym, tj. wskazuje tylko podmiot, któremu przysługuje uprawnienie do odwołania państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, a mianowicie państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Tymczasem odwołanie powódki z zajmowanego stanowiska Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z., które mogło nastąpić w każdym czasie, niewątpliwie zostało dokonane przez legitymowany podmiot na podstawie art. 11 ust. 6 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Sąd Rejonowy wskazał, że jeśli racjonalny ustawodawca przewiduje możliwość odwołania ze stanowiska w każdym czasie, bez konieczności zaistnienia określonych przesłanek, czyli w sposób uznaniowy, to reguluje to wprost. Już zatem wskazane jak wyżej uchybienie formalne czyniło roszczenie odszkodowawcze powódki zasadnym na podstawie art. 11 ust. 6 i 7 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z art. 69 k.p., art. 45 § 1 k.p. i art. 471 k.p., tj. do wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia za pracę pracownika.

W przypadku stosunków pracy z powołania, o ile nie występują tu modyfikacje wynikające z odrębnych regulacji w rozumieniu art. 68 § 1 k.p., mamy do czynienia z określonym ujednoliceniem sytuacji prawnej pracowników powołanych na czas nieokreślony oraz na czas określony. Z tej regulacji normatywnej można zatem zasadnie wywieść, że w zakresie odwołania powódki z zajmowanego stanowiska miał również zastosowanie przepis art. 30 § 4 k.p., który stanowi, że w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy.

W ocenie Sądu Rejonowego nie budzi wątpliwości, że w realiach badanej sprawy norma ta została przez pozwanego pracodawcę naruszona.

O ile zatem Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że stosunkowo długotrwała absencja chorobowa powódki, bo blisko czteromiesięczna licząc do dnia złożenia oświadczenia o odwołaniu, mogła uzasadniać, wobec zaistnienia przesłanki interesu służby, odwołanie powódki z zajmowanego stanowiska w trybie art. 11 ust. 6 ustawy

o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, to jednak ustalone powyżej uchybienie w zakresie dokonania tej czynności prawnej, a więc dotknięte brakiem formalnym w postaci niewskazania przyczyny odwołania, implikowało uznanie zasadności roszczenia odszkodowawczego powódki. Faktem notoryjnym jest bowiem, że absencja kierownika zakładu pracy powodowała rozmaite zaburzenia, trudności w funkcjonowaniu strony pozwanej, pomimo realizowania ustawowych zadań przez podległą mu służbę. Jest to pogląd o tyle oczywisty, gdy się zważy charakter realizowanych przez stronę pozwaną zadań ustawowych, a także szczególnie trudny czas pandemii oraz zwiększającą się liczbę zachorowań. W ocenie sądu *meriti*, uważna lektura powołanych przez stronę pozwaną orzeczeń Sądu Najwyższego prowadzi do wniosku, że judykaty te nie mogły mieć w niniejszej sprawie zastosowania.

Jako chybione Sąd pierwszej instancji uznał natomiast pozostałe zarzuty powódki.

W szczególności pozwany pracodawca wykazał, iż odwołał powódkę po zasięgnięciu opinii wojewody właściwego ze względu na siedzibę państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, tj. zgodnie z dyspozycją przepisu art. 11 ust. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zdaniem Sądu Rejonowego, skuteczne wyrażenie tej opinii nie musiało przybrać formy decyzji administracyjnej i wystarczająca, chociażby dla celów dowodowych, była forma pisemna. Nadto informacja o zasięgnięciu takiej opinii przez organ odwołujący powódkę z zajmowanego stanowiska nie musiała być zawarta w treści oświadczenia o odwołaniu, gdyż żaden przepis prawa nie nakłada takiego obowiązku. Brak jest także jakichkolwiek podstaw prawnych do przyjęcia, że stosunek pracy powódki na kanwie odpowiednich przepisów Kodeksu pracy stał się z mocy prawa stosunkiem prawnym na czas nieokreślony. Taka wykładnia pozostaje *contra legem* i jest w oczywistej opozycji do bezwzględnie obowiązującego przepisu art. 11 ust. 5 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która to regulacja stanowi, że powołanie na stanowisko państwowego inspektora sanitarnego następuje na okres 5 lat.

W zakresie w jakim powódka cofnęła pozew ze skutkiem prawnym Sąd Rejonowy na mocy art. 355 k.p.c. postępowanie w tej części umorzył. O odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzzonego na rzecz powódki odszkodowania orzekł

zgodnie ze zgłoszonym w tym zakresie żądaniem w oparciu o przepisy art. 481 § 1 i 2 zdanie pierwsze k.c. w zw. z art. 455 k.c. i w zw. z art. 300 k.p.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana, zaskarżając wyrok w części co do rozstrzygnięć zawartych w punktach II, III, IV i V wyroku.

Sąd Okręgowy choć nie miał zastrzeżeń do ustaleń stanu faktycznego poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, to jednak nie zgodził się z dokonaną przez ten Sąd oceną prawną odwołania powódki z zajmowanego stanowiska Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Z. Sąd Rejonowy uznał bowiem, że o ile odwołanie powódki mogło nastąpić w każdym czasie i niewątpliwie zostało dokonane przez legitymowany podmiot na podstawie art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, to jednak nastąpiło to z uchybieniem formalnym w postaci braku wskazania w pisemnym oświadczeniu organu odwołującego z 21 października 2020 r. przyczyny uzasadniającej rozwiązanie łączącego strony stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania. Sąd Okręgowy nie zgodził się z takim stanowiskiem Sądu Rejonowego, albowiem uważał, że w oświadczeniu woli pracodawcy o odwołaniu pracownika, które jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę, zbędne jest wskazanie przyczyny uzasadniającej rozwiązanie stosunku pracy, co przede wszystkim znajduje w jego ocenie uzasadnienie w uchwale Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2007 r., III PZP 6/06.

Zatrudnienie na podstawie powołania implikuje konieczność dokonywania oceny roszczenia powódki przy uwzględnieniu przepisów regulujących ten sposób nawiązania i rozwiązania stosunku pracy. Stosownie do treści art. 70 § 1 k.p. pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie - niezwłocznie lub w określonym terminie - odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał. Dotyczy to również pracownika, który na podstawie przepisów szczególnych został powołany na stanowisko na czas określony. Odwołanie powinno nastąpić na piśmie, jeśli jest ono równoznaczne z wypowiedzeniem nie wymaga podawania przyczyny. Pracownik zatrudniony na podstawie powołania nie może skutecznie kwestionować odwołania ze stanowiska równoznacznego z wypowiedzeniem umowy o pracę, ze względu na brak uzasadnionej przyczyny. Powyższych reguł nie modyfikuje ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wskazuje ona w art. 11 ust. 6, że Główny Inspektor Sanitarny albo państwowy

wojewódzki inspektor sanitarny mogą w każdym czasie odwołać, odpowiednio, państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, państwowego granicznego inspektora sanitarnego albo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, jeżeli przemawia za tym interes służby, w szczególności jeżeli działalność tego państwowego inspektora sanitarnego lub podległej mu jednostki może zagrozić prawidłowemu wykonywaniu zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w szczególności naruszyć bezpieczeństwo sanitarne na obszarze właściwości tego państwowego inspektora sanitarnego. Regulacja ta nie wymaga, by w pisemnym odwołaniu została wskazana przyczyna mająca uzasadniać odwołanie. Przepis wskazuje jedynie podmiot, który może odwołać oraz wskazuje okoliczności, które mają uzasadniać taką decyzję - ocena wystąpienia tych okoliczności pozostawiona została uznaniu administracyjnemu. Przepis nie zawiera zamkniętego katalogu przyczyn, z powodu których można odwołać powiatowego inspektora z zajmowanego stanowiska. Gdyby nawet przyjąć, że w odwołaniu powinna zostać wskazana przyczyna, to przepisy nie definiują, w jaki sposób ma zostać ona określona. Z niczego nie wynika, by miał mieć tu zastosowanie przepis art. 30 § 4 k.p. - kreowanie tego wymogu nie ma oparcia w obowiązujących przepisach. Sąd Najwyższy we wskazanej wyżej uchwale jednoznacznie wskazał, że „W stosunku do odwołania równoznacznego z wypowiedzeniem takie wnioskowanie nie jest uzasadnione ze względu na ustanowioną w art. 70 § 1 k.p. zasadę swobody odwołania pracownika. Zgodnie z art. 70 § 1 k.p. odwołanie może nastąpić w każdym czasie. Dopuszczalność odwołania pracownika w każdym czasie oznacza, że odwołanie nie wymaga uzasadnienia, ponieważ w danym momencie (w danym czasie) może nie być przyczyny uzasadniającej odwołanie, a przepis wyraźnie stanowi, że odwołanie może nastąpić w dowolnie wybranym momencie. Akt odwołania pracownika w sposób równoznaczny z wypowiedzeniem umowy o pracę jest czynnością prawną oderwaną od przyczyny (czynnością prawną abstrakcyjną), a nie czynnością prawną uwarunkowaną istnieniem określonej przyczyny (czynnością prawną kauzalną, por.: W. Sanetra [w:] J. Iwulski, W. Sanetra: Kodeks pracy. Komentarz (suplement), Warszawa 2004, s. 28). Zgodnie bowiem z art. 69 k.p. do stosunku pracy na podstawie powołania stosuje się przepisy dotyczące umowy o pracę na czas nieokreślony, jeżeli przepisy oddziału Kodeksu pracy

dotyczącego powołania nie stanowią inaczej. Do odwołania ze stanowiska w sposób przewidziany w art. 70 § 1 k.p. obowiązek wskazania przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony nie może mieć bezpośredniego zastosowania na podstawie odesłania zawartego w art. 69 k.p., skoro z odesłania zawartego w tym przepisie wynika w sposób oczywisty, że zmiany w przepisach dotyczących umownych stosunków pracy nie mogą modyfikować ani uchylać szczególnych uregulowań dotyczących stosunków pracy na podstawie powołania. Przyjęcie tezy, że odwołanie ze stanowiska wymaga uzasadnienia oraz podania pracownikowi przyczyny dokonanego odwołania w dużej mierze podważa praktyczny sens instytucji powołania, wyrażający się głównie w powiązanej z tą instytucją zasadzie, że odwołanie nie wymaga uzasadnienia i może nastąpić w dowolnym momencie.”

Reasumując Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie powódki z zajmowanego stanowiska skutkujące rozwiązaniem stosunku pracy pod względem formalnym zgodne było z obowiązującymi przepisami, pod względem zaś merytorycznym uzasadnione było interesem służby. Roszczenie o odszkodowanie jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Ze zmianą zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa związane było uchylenie jego punktów IV i V.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wywiodła powódka, zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie prawa materialnego:

1) art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej przez jego błędną wykładnię i w konsekwencji niezastosowanie, polegające na przyjęciu, że przepis ten wskazuje jedynie podmiot uprawniony do odwołania oraz okoliczności, które mają uzasadniać taką decyzję, pozostawiając ocenę wystąpienia tych okoliczności uznaniu administracyjnemu, to jest bez konieczności wskazania w pisemnym odwołaniu przyczyny mającej uzasadniać odwołanie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, podczas gdy ustawodawca uzależnił dopuszczalność odwołania inspektora sanitarnego „w każdym czasie” od zaistnienia przesłanki materialnoprawnej w postaci „interesu służby”, co oznacza, że odwołanie inspektora sanitarnego wymaga uzasadnienia i wskazania wystąpienia przyczyny

uzasadniającej odwołanie w danym momencie, tym bardziej, że przy stosowaniu pojęć nieostrych - takich jak interes służby - organ odwołujący nie działa w granicach uznania administracyjnego, lecz jest zobowiązany wypełnić je treścią w oparciu o konkretne fakty;

2) art. 70 § 1 k.p., przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że regulacja ta nie wymaga, aby w pisemnym odwołaniu została wskazana przyczyna mająca uzasadniać odwołanie, podczas gdy przepis ten przyznaje uprawnienie pracodawcy do odwołania pracownika ze stanowiska w każdym czasie, nie można natomiast z niego wyinterpretować braku obowiązku podania przyczyny tego odwołania;

3) art. 30 § 4 k.p. w zw. z art. 69 k.p., przez jego niezastosowanie i przyjęcie, że wskazanie przyczyny odwołania nie stanowi integralnej części pisemnego oświadczenia woli pracodawcy, podczas gdy art. 69 k.p. nakazuje stosować do stosunku pracy na podstawie powołania przepisy dotyczące umowy o pracę na czas nieokreślony, w tym art. 30 § 4 k.p.;

4) art. 11 k.p. statuującego zasadę poszanowania godności i innych dóbr pracownika przez zwolnienie pozwanej od obowiązku podania przyczyny odwołania w treści aktu odwołania, co skutkowało ograniczeniem szans powódki obrony godności, pozwalając na przypuszczenia i sugestie w środowisku pracy powódki o odwołaniu ze stanowiska i w efekcie dyskredytację jej osoby jako Dyrektora Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Z.;

5) art. 5 k.c., przez jego niezastosowanie, podczas gdy w okolicznościach sprawy istniała podstawa do oceny zachowania Państwowego [...] Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w W. jako sprzecznego z zasadami współżycia społecznego, kwalifikującego się jako nadużycie prawa;

6) art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 47¹ k.p. w zw. z art. 69 k.p., przez jego niezastosowanie i nie orzeczenie na jego podstawie odszkodowania na rzecz powódki w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia za pracę pracownika, podczas gdy znajdował zastosowanie w warunkach sprawy.

Skarżąca podniosła również zarzut naruszenia przepisów postępowania, mającego istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia:

7) art. 327¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c., polegające na nieprecyzyjnym wyjaśnieniu podstawy prawnej wyroku,

przez posłużenie się w uzasadnieniu wyroku wyłącznie tekstem uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2007 r., III PZP 6/06, wydanym z pełnym pominięciem rozważań odnoszących się do wniosków i twierdzeń stron, w tym powódki, zawartych w odpowiedzi na apelację oraz ustosunkowania się do stanowiska o konieczności wskazania w akcie odwołania przyczyny odwołania ze stanowiska państwowego powiatowego inspektora sanitarnego z racji uzależnienia przez ustawodawcę w przepisie art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, mającym zastosowanie w przedmiotowej sprawie, dopuszczalności jego odwołania „w każdym czasie” od wystąpienia niedookreślonej przesłanki „interesu służby”;

8) art. 327¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 387 § 2¹ pkt 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c., przez zaniechanie wskazania w uzasadnieniu wyroku, jakie zdarzenia czy zachowania w świetle zebranego materiału dowodowego uzasadniały ocenę Sądu, że odwołanie powódki było uzasadnione pod względem merytorycznym, podczas gdy brak rozważań w tym zakresie w treści uzasadnienia wyroku nie pozwala na dokonanie analizy zasadności takiej oceny, i w efekcie zapadłego orzeczenia;

9) art. 227 k.p.c., art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 205¹² § 2 k.p.c. oraz w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., przez przyjęcie, że pod względem merytorycznym odwołanie powódki ze stanowiska było uzasadnione interesem służby, podczas gdy Sąd pierwszej instancji nie ustalił na czym w realiach faktycznych przedmiotowej sprawy miał polegać „interes służby”, co więcej z materiału dowodowego nie wynikało, aby zaistniała ta przesłanka - pozwana nie podjęła inicjatywy dowodowej w tym zakresie na żadnym etapie postępowania;

10) art. 385 k.p.c., przez jego niezastosowanie, mimo że apelacja pozwanej była w całości bezzasadna.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, a także zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji oraz kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie apelacji pozwanej oraz zasądzenie

od pozwanej na rzecz powódki odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie ze stanowiska w wysokości 39.600 zł i kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji, a ponadto o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów dotychczasowego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem obu instancji oraz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania wywołanego skargą kasacyjną według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznawana skarga kasacyjna nie jest zasadna. Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw kasacyjnych, a z urzędu bierze pod uwagę jedynie nieważność postępowania. Zakres dopuszczalnej kognicji wyznacza zatem strona skarżąca, która na mocy art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. powinna przedstawić podstawy kasacyjne, natomiast granice tych podstaw wyznaczają zarzuty naruszenia wskazanych przepisów prawa. Sąd Najwyższy jest uprawniony dokonywać oceny tylko tych zarzutów, które zostały sformułowane przez skarżącego i nie może uwzględniać naruszenia innych przepisów, a zwłaszcza nie może zastąpić skarżącego w wyborze przepisów, które mogły być naruszone przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy - będąc związany podstawami kasacyjnymi powołanymi w skardze kasacyjnej, z urzędu ocenia nieważność postępowania (art. 398¹³ § 1 k.p.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2019 r., IV CSK 539/17, LEX nr 2618484).

Skarga została zbudowana na obydwu podstawach kasacyjnych naruszenia prawa materialnego i procesowego. Zarzuty te okazały się jednak nieusprawiedliwione.

Jako pierwsze przeanalizowane zostaną zarzuty skargi kasacyjnej w ramach podstawy materialnoprawnej. Zarzuty te są bezzasadne.

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy przypomina, że stosunek pracy na podstawie powołania charakteryzuje mniejsza (w porównaniu do stosunku z umowy

o pracę) ochrona stabilizacji zatrudnienia. Wynika to w szczególności z art. 69 k.p., zgodnie z którym do stosunku pracy na podstawie powołania - "jeżeli przepisy niniejszego działu nie stanowią inaczej" (art. 68-72 k.p.) - stosuje się przepisy dotyczące umowy o pracę na czas nieokreślony, z wyłączeniem przepisów regulujących: tryb postępowania przy rozwiązywaniu umów o pracę; rozpatrywanie sporów ze stosunku pracy w części dotyczącej orzekania: o bezskuteczności wypowiedzeń oraz o przywracaniu do pracy. Zgodnie z art. 70 § 1 i 2 k.p. odwołanie pracownika z zajmowanego stanowiska w sposób równoznaczny z wypowiedzeniem umowy o pracę może nastąpić w każdym czasie, a pracownik nie ma możliwości skutecznego kwestionowania odwołania z uwagi na brak uzasadnionej przyczyny, co więcej - przyczyna ta nie musi być wskazana przez organ odwołujący (wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2000 r., I PKN 170/2000, OSNAPiUS 2002 nr 16, poz. 377 i uchwała Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2007 r., III PZP 6/06, OSNP 2007 nr 13-14, poz. 182; wyrok Sądu Najwyższego z 23 listopada 2012 r., II PK 100/12, LEX nr 161968, a także wyrok Sądu Najwyższego z 11 lipca 2017 r., I PK 201/16, LEX nr 2397620; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2005 r., I PZP 11/04, OSNP 2005 nr 9, poz. 123; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 5 sierpnia 2008 r., I PK 29/08, OSNP 2010 nr 1-2, poz. 3; M. Gersdorf [w:] M. Raczkowski, K. Rączka, M. Gersdorf, Kodeks pracy. Komentarz, wyd. III, Warszawa 2014, objaśnienia do art. 68, teza 2; M. T. Romer [w:] Prawo pracy. Komentarz, wyd. V, Warszawa 2012, objaśnienia do art. 68, teza 3).

Problematykę prawną dotyczącą odwołania państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w sposób szczególny regulują przepisy ustawy z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W art. 11 tej ustawy zostały uregulowane dwa odrębne tryby odwołania państwowego powiatowego inspektora sanitarnego. W art. 11 ust. 3 wyżej wskazanej ustawy został unormowany tryb „zwykły”, zgodnie, z którym państwowego powiatowego inspektora sanitarnego powołuje i odwołuje państwowy wojewódzki inspektor sanitarny po zasięgnięciu opinii wojewody właściwego ze względu na siedzibę państwowego powiatowego inspektora sanitarnego. Przy czym opinia nie ma charakteru wiążącego. Tryb „kwalifikowany” normuje art. 11 ust. 6 przywołanej ustawy: Główny Inspektor Sanitarny albo państwowy wojewódzki inspektor sanitarny mogą w każdym czasie odwołać,

odpowiednio, państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, państwowego granicznego inspektora sanitarnego albo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, jeżeli przemawia za tym interes służby, w szczególności jeżeli działalność tego państwowego inspektora sanitarnego lub podległej mu jednostki może zagrozić prawidłowemu wykonywaniu zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w szczególności naruszyć bezpieczeństwo sanitarne na obszarze właściwości tego państwowego inspektora sanitarnego. Są to dwa niezależne tryby odwołania państwowego powiatowego inspektora sanitarnego biorąc pod uwagę, że powołanie dokonywane jest na okres 5 lat. Odwołanie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w trybie „zwykłym” (art. 11 ust. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej) jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę (art. 70 § 2 k.p.) przed upływem kadencji. Odwołanie w trybie „kwalifikowanym” (art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej) jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia. W takim przypadku jest to odwołanie równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę przed upływem kadencji ale z przyczyn wskazanych przez ustawodawcę jako „interes służby”(por. M. Kaczocha [w:] Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Komentarz, wyd. II, LEX/el. 2023, art. 11). Co ważne, na mocy odesłania z art. 11 ust. 7 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy do odwołania państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w trybie art. 11 ust. 3 w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu pracy dotyczące stosunku pracy na podstawie powołania.

W ocenie Sądu Najwyższego w składzie tu orzekającym, nie do zaakceptowania jest pogląd, że stosunek pracy państwowego powiatowego inspektora sanitarnego może zostać rozwiązany przez pracodawcę wyłącznie w okolicznościach wskazanych w art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej a przepis art. 11 ust. 3 ma wyłącznie charakter kompetencyjny. Taka interpretacja sprzeczna byłaby bowiem z istotą stosunku pracy z powołania, jako stosunku pracy elastycznego, gwarantującego organom nadrzędnym większą swobodę rozwiązywania stosunku pracy. Nie ulega bowiem żadnym wątpliwościom, iż takiej elastyczności pozbawiony byłby stosunek pracy, który może zostać rozwiązany wyłącznie w przypadku zaistnienia szczególnie uzasadnionych przyczyn, które jeszcze mogłyby być kwestionowane przez samego pracownika (zob. M.

Kaczocha [w:] Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Komentarz, wyd. II, LEX/el. 2023, art. 11). Co więcej, interpretacja która zakładałaby, że stosunek pracy państwowego powiatowego inspektora sanitarnego może zostać rozwiązany przez pracodawcę wyłącznie w okolicznościach wskazanych w art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, podważałaby zupełnie założenie racjonalności ustawodawcy w kreowaniu stosunku pracy państwowego powiatowego inspektora sanitarnego jako stosunku pracy z powołania. Interpretacja taka nadawałaby bowiem stosunkowi pracy państwowego powiatowego inspektora sanitarnego ochronę taką samą (a nawet wyższą), jak ta występująca w stosunku pracy z umowy o pracę na czas nieokreślony.

Reasumując, szczególny tryb odwołania państwowego inspektora sanitarnego, sprowadza się zatem do tego, że podanie przyczyny doprecyzowującej „interes służby” dotyczy tylko i wyłącznie odwołania ze skutkiem natychmiastowym przewidzianym w art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej natomiast ten wymóg nie dotyczy odwołania w trybie art. 11 ust. 3 tej ustawy. Zatem jeżeli odwołanie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego następuje w trybie art. 11 ust. 3 zbędne jest podanie przyczyny uzasadniającej rozwiązanie stosunku pracy (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2007 r., III PZP 6/06, OSNP 2007 nr 13-14, poz. 182).

Odnosząc te rozważania do realiów rozpoznawanej sprawy z podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku - wiążącej Sąd Najwyższy stosownie do przepisu art. 398¹³ § 2 k.p.c. – wynika zasadnicze ustalenie, że odwołanie skarżącej ze stanowiska państwowego powiatowego inspektora sanitarnego nie nastąpiło w trybie art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej -jak to zostało błędnie podane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, lecz w trybie art. 11 ust. 3 tej ustawy. Ze stanu faktycznego ustalonego w toku postępowania dowodowego przez Sąd pierwszej instancji, który to stan faktyczny w całości podzielił Sąd drugiej instancji, niewątpliwie wynika, że: po pierwsze - doręczanie aktu odwołania zostało poprzedzone uzyskaniem pozytywnej opinii wojewody właściwego ze względu na siedzibę państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, po drugie - z treści aktu odwołania powódki jednoznacznie wynika, że jest to odwołanie równoznaczne z wypowiedzeniem stosunku pracy (zastosowana podstawa prawna odwołania -

art. 11 ust. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz zastosowanie okresu wypowiedzenia „...rozwiązanie stosunku pracy w następstwie odwołania następuje z końcem trzeciego miesiąca kalendarzowego po upływie okresu usprawiedliwionej nieobecności w pracy, chyba że zajdą okoliczności określone w art. 53 § 1 i 2 k.p. w związku z art. 72 § 1 k.p.”). Zatem do odwołania w trybie art. 11 ust. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej zastosowanie znajduje dotychczasowy dorobek orzeczniczy Sądu Najwyższego powstały na gruncie art. 70-72 Kodeksu pracy, zgodnie z którym „w oświadczeniu woli pracodawcy o odwołaniu pracownika, które jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę, zbędne jest wskazanie przyczyny uzasadniającej rozwiązanie stosunku pracy (tak m.in.: uchwała Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2007 r., III PZP 6/06, OSNP 2007 nr 13-14, poz. 182, wyroki Sądu Najwyższego z 23 lipca 2009 r., II PK 30/2009, LEX nr 533040; z 15 grudnia 2000 r., I PKN 170/2000, OSNAPIUS 2002 nr 16, poz. 377; z 21 listopada 2000 r., I PKN 95/2000, OSNAPIUS 2002 nr 12, poz. 286), a pracownik zatrudniony na podstawie powołania nie może kwestionować skutecznie odwołania równoznacznego z wypowiedzeniem umowy o pracę ze względu na brak uzasadnionej przyczyny (tak m.in.: wyroki Sądu Najwyższego: z 27 kwietnia 2010 r., II PK 314/09, M.P.Pr. 2010, nr 9, poz. 483-485; z 15 grudnia 2000 r., I PKN 170/00, OSNP 2002 nr 16, poz. 377; postanowienie Sądu Najwyższego z 18 grudnia 2012 r., II PK 219/12).

Wszystkie zarzuty w ramach materialnoprawnej podstawy zaskarżenia są chybione ponieważ zostały zbudowane w oparciu o błędne założenie o odwołaniu skarżącej ze stanowiska państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w trybie „kwalikowanym” z art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (zarzut pkt 1), w następstwie niewłaściwego uzasadnienia sądu drugiej instancji. W konsekwencji niezasadne są również kolejne zarzuty (wymienione w punktach 2-6) stanowią bowiem wynik tego błędnego ustalenia, co zostało powyżej wyjaśnione przez Sąd Najwyższy. Rozwiązanie stosunku pracy zostało dokonane zgodnie z prawem zatem skarżącej nie przysługuje roszczenie odszkodowanie na zasadzie art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 47¹ k.p. w zw. z art. 69 k.p. Wobec powyższego w ocenie Sądu Najwyższego w okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie doszło do

naruszenia zasady poszanowania godności i innych dóbr pracownika (art. 11 k.p.) ani tym bardziej nie miało miejsca nadużycie prawa na zasadzie art. 5 k.c.

W odpowiedzi na zarzuty podniesione w ramach kasacyjnej podstawy procesowej dotyczące uzasadnienia zaskarżonego wyroku (zarzuty sformułowane w punktach 7 i 8), są tylko częściowo zasadne jednakże, w związku z błędną oceną prawną sądu drugiej instancji nie prowadzą one do uchylenia zaskarżonego wyroku. Mimo błędnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku, wyrok ten odpowiada prawu, nawet gdyby Sąd drugiej instancji przeprowadził prawidłową ocenę prawną stanu faktycznego, to w rezultacie nie miałyby to wpływu na wynik sprawy.

Niezależnie od powyższego Sąd Najwyższy zauważa, że elementy konstrukcyjne uzasadnienia wyroku sądu drugiej instancji określa art. 387 § 2¹ k.p.c. stanowiąc, że w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji:

1) wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia sądu pierwszej instancji, chyba że sąd drugiej instancji zmienił lub uzupełnił te ustalenia; jeżeli sąd drugiej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe lub odmiennie ocenił dowody przeprowadzone przed sądem pierwszej instancji, uzasadnienie powinno także zawierać ustalenie faktów, które sąd drugiej instancji uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej;

2) wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa powinno objąć ocenę poszczególnych zarzutów apelacyjnych, a poza tym może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne oceny sądu pierwszej instancji.

Opisana w tym przepisie konstrukcja uzasadnienia jest zatem uzależniona od tego, czy Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne dokonane w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, czy też dokonał odmiennych ustaleń, uzupełniając postępowanie dowodowe bądź dokonując odmiennej oceny dowodów przeprowadzonych przed sądem pierwszej instancji. Dokonanie odmiennych ustaleń zobowiązuje przy tym sąd drugiej instancji do przedstawienia w uzasadnieniu wyroku ustalonego w toku postępowania apelacyjnego stanu faktycznego sprawy oraz wyjaśnienia, które fakty sąd ten uznał za udowodnione i wskazania dowodów, na

których się oparł, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 1 lipca 1998 r., I PKN 220/98, OSNAPiUS 1999 nr 15, poz. 482; z 9 lipca 1998 r., I PKN 234/98, OSNAPiUS 1999 nr 15, poz. 487; z 7 kwietnia 1999 r., I PKN 653/98, OSNAPiUS 2000 nr 11, poz. 427 oraz z 5 września 2001 r., I PKN 615/00, OSNP 2003 nr 15, poz. 352).

Konstatując, Sąd drugiej instancji jest obowiązany zamieścić w uzasadnieniu takie elementy, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznania są potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy co uczynił Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku.

Natomiast jeśli chodzi o zarzut sformułowany w pkt. 9, art. 227 k.p.c. określa, jakie fakty są przedmiotem dowodu, stanowiąc, iż są to fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Twierdzenie, że przepis ten został naruszony przez sąd rozpoznający sprawę, ma rację bytu tylko w sytuacji, gdy wykazane zostanie, iż sąd przeprowadził dowód na okoliczności niemające istotnego znaczenia w sprawie i ta wadliwość postępowania dowodowego mogła mieć wpływ na wynik sprawy, bądź gdy sąd odmówił przeprowadzenia dowodu na fakty mające istotne znaczenie w sprawie, wadliwie oceniając, że nie mają one takiego charakteru (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 18 kwietnia 2023 r., II NSKP 36/23, OSNKN 2023/2/12; z 14 listopada 2023 r., II USKP 125/22, LEX nr 3672334).

W odpowiedzi na zarzut sformułowany w punkcie 10, Sąd Najwyższy wyraża pogląd, że art. 385 k.p.c. zawiera jedynie normę kompetencyjną adresowaną do sądu drugiej instancji, z której wynika, w jaki sposób sąd ten ma rozstrzygnąć sprawę, jeżeli stwierdzi bezzasadność apelacji. Naruszenie tego przepisu mogłoby hipotetycznie nastąpić wówczas, gdyby sąd odwoławczy stwierdził, że apelacja była bezzasadna, a jednocześnie ją uwzględnił. Przypadek taki jest jednak trudny do wyobrażenia. W rzeczywistości dokonanie oceny prawidłowości rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji wiąże się ze stosowaniem przez ten sąd innych przepisów postępowania lub prawa materialnego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 17 listopada 2022 r., I PSK 282/21, LEX nr 3555211; z 29 czerwca 2023 r., III USK 215/22, LEX nr 3575851).

Zasadnicze ustalenia zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego są następujące: powódka był zatrudniona u strony pozwanej na podstawie stosunku pracy z powołania na stanowisku państwowego powiatowego inspektora sanitarnego;

odwołanie nastąpiło zgodnie z prawem na warunkach równoznacznych z wypowiedzeniem umowy o pracę; prawodawca nie wymaga podania przyczyny rozwiązania stosunku pracy w przypadku stosunku pracy z powołania, zatem powódce nie przysługiwało prawo do odszkodowania z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę. Mimo błędnej oceny prawnej Sądu Okręgowego (błędna ocena art. 11 ust. 3 i ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy) wyrok odpowiada prawu, co zostało już wyjaśnione wyżej.

Skarżąca na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosi również występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a mianowicie: czy obwarowanie dopuszczalności odwołania w każdym czasie pracownika ze stanowiska (tu: państwowego powiatowego inspektora sanitarnego) niedookreślonym warunkiem materialnoprawnym (tu: wystąpieniem interesu służby) nadaje odwołaniu pracownika równoznacznego z wypowiedzeniem stosunku pracy cech czynności prawnej kauzalnej, obligując organ odwołujący do wskazania w oświadczeniu woli o odwołaniu przyczyny uzasadniającej odwołanie lub co najmniej nakładając na organ odwołujący wymóg istnienia rzeczywistej przyczyny w chwili dokonywania odwołania (art. 11 ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. np.: postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 lutego 2024 r., I CSK 4835/22, LEX nr 3669661; z 6 lutego 2024 r., I CSK 6365/22, LEX nr 3668535; I CSK 6503/22 z 25 stycznia 2024 r., LEX nr 3662957). Przedstawiony problem w ocenie Sądu nie stanowi zagadnienia wymagającego pogłębionej analizy prawnej, prawidłowa wykładnia art. 11 ust. 3 i ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej została już przedstawiona wyżej w ocenie materialnoprawnej podstawy skargi kasacyjnej.

Jednocześnie Sąd Najwyższy przypomina, że nie można z przesłanką określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie

prawne. Jest to błąd logiczny, ponieważ gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne, skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona. Przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wykluczają się, ponieważ skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego. Nie można bowiem twierdzić, że skarga jest oczywiście uzasadniona - co oznacza oczywistą bezzasadność zaskarżonego orzeczenia, a więc niewymagającą jakichkolwiek dociekań lub analiz, a jednocześnie wskazywać na istnienie potrzeby wykładni przepisów - wymagającej z natury rzeczy pogłębionych rozważań.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną strony powodowej. Podstawą prawną dla takiego rozstrzygnięcia jest art. 398¹⁴ k.p.c., zgodnie z którym Sąd Najwyższy oddala skargę kasacyjną, jeżeli nie ma uzasadnionych podstaw albo jeżeli zaskarżone orzeczenie, mimo błędnego uzasadnienia, odpowiada prawu.

[SOP]

[ms]